

บทที่ 9

สภาพสังคมยุคหลังการปฏิวัติอุตสาหกรรมในสหรัฐอเมริกา

1. ความนำ

ในศตวรรษที่ 19 ได้มีนักสังเกตการณ์ชาวฝรั่งเศสชื่อ ทอตเกอวิลล์ ได้ให้ข้อคิดเห็น อันมีคุณค่ายิ่งต่อความเข้าใจเรื่องประชาธิปไตยในสหรัฐอเมริกา ในศตวรรษที่ 20 ช่วงกลาง ศตวรรษได้มีนักสังเกตการณ์ชาวฝรั่งเศสที่เขียนเรื่อง “การปฏิวัติใหม่ในอเมริกา”

ในการนี้หลังนี้เป็นทัศนะเกี่ยวกับสังคมอเมริกันในช่วงหลังแห่งการปฏิวัติอุตสาหกรรม คือเป็นช่วงที่ผลพวงแห่งการเปลี่ยนแปลงอันสืบเนื่องมาจากการปฏิวัติอุตสาหกรรมปรากฏ ออกมานิชีวิตความเป็นอยู่ของคนอเมริกัน

2. ความจริงที่ไม่น่าเป็นไปได้

2.1 ในหมู่ผู้ชายของยุโรปและคนจำนวนมากในโลกที่สาม คือในเอเชียและแอฟริกา มักจะมีความรู้สึกหากจะยอมรับพึงว่า สหรัฐอเมริกาเป็นหรืออาจเป็นแหล่งพัฒนาแห่งการปฏิวัติ ทั้งนี้เพราะภาพพจน์ของเขามีลักษณะนั้น คือสหรัฐอเมริกาเป็นบิดามิแห่งจักรวรรดินิยม, เป็นมหาอำนาจที่ทำให้ส่วนรวมในภูมิภาคเยื่อ, เป็นชาติที่ปล่อยให้มีการกล่าวร้ายป้ายสีและกล่าวหา กันว่า เป็นคอมมิวนิสต์โดยไม่มีหลักฐานยืนยันแบบที่เกิดขึ้นสมัยกุญแจสำคัญ ใจแมคคาร์ธี ยังมีชีวิตอยู่

2.2 คนโดยทั่วไปมักเคยซึ่งกับการคิดว่าอเมริกาควรถูกปฏิวัติมากกว่าปฏิวัติเสียเอง หรือโดยการคิดว่าอเมริกาคือพลังด้านการเปลี่ยนแปลง ขณะนี้เราอาจจะคิดว่า ความเชื่อที่ผ่องอยู่แต่เก่าก่อนดูจะไม่ถูกต้องเสียแล้ว

¹ ปรับปรุงจากข้อเขียนของ Jean-Francois Revel, "Without Marx or Jesus", Dialogue, Vol.5, No.2, 1972, pp. 40-50.

2.3 มักคิดกันว่าการปฏิรูปตรงกันข้ามกับการปฏิรัติ แต่ควรจะคิดกันให้ลึกซึ้งกว่านี้นั่น สิ่งที่สำคัญคือการที่ทำให้เกิดมีการเปลี่ยนแปลงขึ้น ความสำคัญอยู่ที่การที่สังคมเปลี่ยนแปลง โดยที่อ่านจาก การเมืองไม่จำเป็นต้องเปลี่ยนไปด้วย เรียกว่าปฏิรูป แต่หากมีการเปลี่ยนแปลง ทางการเมืองด้วยเรียกว่า ปฏิรัติ ดังนั้น 2 ศัพท์นี้ใกล้เคียงกัน หากใช้ปฏิรัติในความหมาย ใกล้เคียงกับการปฏิรูปโดยถือว่าเป็นกระแสแห่งการเปลี่ยนแปลง ย่อมจะเห็นว่าการปฏิรัติมี ค่อนข้างน้อยซึ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างมากในโครงสร้างของสังคม

3. รายการเปลี่ยนแปลงระดับปฏิรัติ

หากเราทำการยกของสิ่งต่าง ๆ ที่ทำให้มนุษย์ต้องได้รับความลำบากยากเข็ญเราย่อม ได้โครงงานสำหรับการปฏิรัติที่มนุษยชาติพึงประสงค์ ได้แก่

3.1 การล้มเลิกไม่ให้มีสังคมอีกต่อไป

3.2 การขัดเสียซึ่งการแผ่อำนาจเชิงจักรวรดินิยมโดยการทำลายความคิดเกี่ยวกับ อธิปไตยแห่งชาติและความเป็นรัฐ

3.3 การป้องกันไม่ให้ระบบเด็ดขาดภายนอกในประเทศ (ซึ่งย่อมเป็นปัจจัยที่ช่วยนำไป สู่การยุติสังคมทั้งหลาย)

3.4 การมีความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและการศึกษาทั่วทั้งโลก

3.5 การมีการคุ้มครองเด็กตลอดพื้นที่โลก

3.6 การมีเสรีภาพอย่างครอบคลุมในทางอุดมการณ์

3.7 วัฒนธรรมและศีลธรรม เพื่อที่จะยังผลให้คนเรามีความสุขด้วยการมีทางเลือก อย่างหลากหลายและโดยอิสระเสรี พร้อมทั้งเพื่อที่จะใช้ประโยชน์แห่งชุมทรัพยากรทั้งหมด แห่งการสร้างสรรค์ของมนุษย์

รายการดังกล่าวดูเหมือนได้ชัดว่า มีลักษณะเพ้อฝันแต่ก็ไม่มีเหตุผลอะไรที่สนับสนุน โครงงานนั้นนอกจากความจริงที่ว่า จำต้องดำเนินการเพื่อให้มนุษยชาติอยู่รอด

การทำให้บรรลุผลหมายถึง เปลี่ยนรูปแห่งอารยธรรม หรือเปลี่ยนระบบทางการเมือง ซึ่งเป็นสภาพการณ์ที่มีท่าทีว่ากำลังอุบัติขึ้นในสหรัฐอเมริกาทุกวันนี้

การเปลี่ยนแปลงนี้จะดำเนินไปได้ทั่วทั้งโลกโดยการดูดซึมที่ละเล็กทีละน้อยในวิถี แห่งการเมืองจากประเทศแม่แบบสู่ประเทศอื่น ๆ ซึ่งเป็นกระบวนการที่ได้เคยเกิดมามาแล้ว ไอลดีตгалแห่งการปฏิรัติใหญ่ ๆ

4. ความหมายของศัพท์อเมริกา

ศัพท์อเมริกาหมายความว่าที่จะเป็นประเภทแม่บทในการทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเพื่อบรรลุเป้าหมายต่าง ๆ ดังรายการข้างต้นด้วยเหตุผลต่าง ๆ กันดีอ

4.1 ศัพท์อเมริกามีความมั่งคั่งทางเศรษฐกิจสืบเนื่องกันมานาน และมีอัตราแห่งความเจริญที่คงที่ ซึ่งย่อมาช่วยอำนวยให้โครงงานปฏิวัติได้ผล

4.2 ศัพท์อเมริกามีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการวิจัยขั้นมูลฐาน

4.3 ในด้านวัฒนธรรมนั้น pragmatism คือเมริกันมีการปรับตัวจนมีมาตรฐานแห่งความประพฤติและในการยอมรับเสรีภาพและเสมอภาคแห่งบุคคล

4.4 ศัพท์อเมริกาไม่เห็นด้วยกับการใช้อำนาจบังคับหรือข้อความจำกัด การไม่ใช้ดูงจำกัดนี้ยังผลให้มีการเริ่มเชิงสร้างสรรค์ในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะในทางศิลปะ, ลีลาแห่งการดำเนินชีวิต และการมีประสบการณ์ทางอารมณ์และความรู้สึก, อีกทั้งยังทำให้อนุวัฒนธรรมย่อยานานาชนิดอยู่ร่วมกันได้เพื่อให้มีการเลือกได้โดยสะดวก

5. การปฏิวัติพร้อม ๆ กันทั่วโลก

การเปลี่ยนแปลงระดับปฏิวัติคือ การเปลี่ยนแปลงขนาดใหญ่นั้นมีความเกี่ยวข้องกันในส่วนหรือแต่ละมุมต่าง ๆ ดังนั้นหากขาดหายไปเสียส่วนหนึ่งย่อมไม่ทำให้ส่วนที่เหลือสมบูรณ์ได้ การปฏิวัติต้องเกิดขึ้นพร้อม ๆ กันทั่วโลก การ “ได้แก่การปฏิวัติของ

5.1 การเมือง

5.2 สังคม

5.3 เทคโนโลยีและวิทยาศาสตร์

5.4 วัฒนธรรม, ค่านิยมและมาตรฐานต่าง ๆ

5.5 ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและความสัมพันธ์ระหว่างชนชาติต่าง ๆ

การปฏิวัติในอเมริกาที่กำลังเกิดขึ้นอยู่ตามทัศนะของเรอเวลน์มีสภาพเหมือนการหมุนเหวี่ยงขยายอกมากกว่าการປะทะกันระหว่างคู่ต่อสู้ อย่างไรก็ตามการปฏิวัติอเมริกามีลักษณะบางอย่างที่คล้ายกับการปฏิวัติแบบเก่า ๆ “ได้แก่

1) การมีผู้ถูกกดขี่กับผู้กดขี่

2) การมีผู้ถูกกดประโภชน์กับผู้ถูกประโภชน์

- 3) การมีคุณจนกับคนรวย
- 4) การมีผู้ที่ไม่พอใจในสภาพการณ์ที่เป็นอยู่ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญที่ก่อให้มีการปฏิวัติ และมีการขัดแย้งอย่างรุนแรงกับผู้บริหารประเทศ

อย่างไรก็ตามลักษณะที่แตกต่างออกไม่ในกรณีการปฏิวัติในอเมริกาในยุคหลังของ การปฏิวัติอุดuctากรรมมีด้วย

6. ลักษณะพิเศษของการปฏิวัติอเมริกัน

การปฏิวัติอเมริกันมีลักษณะใหม่ที่ผิดแผกไปจากเดิม ได้แก่

6.1 ถนนกีบั้งน้ำรายได้สูง

“คนจน” ในอเมริกามาโดยถึงผู้ที่มีรายได้ระหว่าง 1,500-3,000 เหรียญต่อปีและหาก มีรายได้มากกว่านี้ย่อมมีสิทธิ์ได้รับการช่วยเหลือจากรัฐบาล ระดับรายได้เช่นวนี้ น้ำหากเป็น ในยุโรปแล้วย่อมสูงกว่าระดับที่เรียกว่า ยากจนอย่างมาก

6.2 จุดหมายของผู้ที่ก่อการ

การปฏิวัติในอเมริกาเป็นการปฏิวัติครั้งแรกในประวัติศาสตร์ที่มีการขัดแย้งหนักไป ทางท่า�านและจุดมุ่งหมายปลายทางของชีวิตมากกว่าในเรื่องการหาเลี้ยงชีพ

นักปฏิวัติอเมริกันไม่ประสงค์เพียงแต่การได้ส่วนแบ่งของชนมที่เท่า ๆ กันเท่านั้น แต่ต้องการข่มให้ผู้ที่อัน คือมองในแนวใหม่

6.3 เศรีภาพในการแสดงออกมีมาก

การที่คนอเมริกันวิพากษ์วิจารณ์ค่านิยมต่าง ๆ ที่มีอยู่ ซึ่งกระทำโดยอารมณ์มากกว่า เหตุผลทางปัญญาตนเกิดขึ้นได้ เพราะมีการปล่อยเสรีในเรื่องการแสดงออกซึ่งข่าวสารต่าง ๆ ในระดับของวงการสื่อมวลชน แม้ว่าข่าวสารนั้นอาจไม่ยังประโยชน์ให้แก่ผู้บริหารประเทศ เลยก็ได้ นับเป็นการปล่อยอิสระอย่างที่ไม่มีอารยธรรมได้ทำมาก่อน

6.4 บทบาทของเยาวชน

ลักษณะพิเศษอีกอย่างหนึ่งของการปฏิวัติอเมริกัน ได้แก่การลูกชื่อขึ้นของเยาวชน คนหนุ่มสาวซึ่งได้รับบาดอย่างรุนแรงทั้งกายในและนอกประเทศในระหว่างปี ค.ศ. 1695-1970

ปรากฏการณ์นี้นับได้ว่ามีขั้นภายในกลุ่มนักเมืองนี้ มีความต้องการที่จะต่อต้านผู้บริหารประเทศ หลายประการ

อนึ่งจำนวนนักศึกษาในสหรัฐอเมริกาที่มีมหาศาลดี 13 ล้านคน

๖.๕ แรงกระตุ้นให้มีการปฏิรูป

ประเด็นปัญหาที่เร่งร้าให้มีการลุกขึ้นต่อต้านระบบเดิมของอเมริกามีหลายสิ่งหลายอย่าง ซึ่งเกี่ยวพันกันทั้งสิ้นได้แก่

- 1) แนวพิจารณาใหม่ ๆ ในเรื่องมาตรฐานทางศีลธรรม
- 2) การที่คนหนุ่มสาวปฏิเสธการเปลี่ยนแปลง เพราะมิติทางเศรษฐกิจหรือทางเทคโนโลยี
- 3) การใช้วิธีการเรียนการสอนที่ปล่อยเสรี
- 4) ทัศนคติที่ว่าไม่น่าจะยอมให้ความจนเกิดขึ้น
- 5) ความต้องการให้มีความเสมอภาคมากยิ่งขึ้น
- 6) การปฏิเสธวัฒนธรรมแบบเก่า ๆ และการนิยมในวัฒนธรรมที่ใหม่เอี่ยมผิดแยกจากของเดิม คือมีความหลากหลายและเปิดโอกาสให้มีการวิพากษ์วิจารณ์
- 7) การไม่ยอมรับนโยบายต่างประเทศและการขยายกำลังอำนาจแห่งสหรัฐอเมริกาในต่างแดน
- 8) การยึดถือว่าการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมธรรมชาติของประเทศสำคัญกว่าการแสวงหากำไรทางการค้า

7. สิทธิในการเดินหนี: การถอยห่างจากปักสถานของสังคมของอิปปี

7.1 การปฏิรูปอเมริกันมีลักษณะที่แสดงออกนานาประการ แต่หลักสำคัญอยู่ได้แก่ การที่มีบุคคลกลุ่มหนึ่งปฏิเสธสภาพสังคมที่มีลักษณะต่อไปนี้ คือสังคมที่

- 1) มุ่งหวังกำไร
- 2) ภูมิอิทธิพลทางเศรษฐกิจเข้าครอบงำ
- 3) ระหว่างแต่เรื่องการซึ่งดีซึ่งเด่น
- 4) มีการก้าวร้าวซึ่งกันและกัน

7.2 การปฏิรูปอเมริกันในศตวรรษที่ 20 มีส่วนเกี่ยวพันกับความเชื่อที่ว่า มนุษย์ได้กล้าย spit เป็นเครื่องมือหรือป่าวของสิ่งประดิษฐ์ของเขาว่อง ดังนั้น จึงจำเป็นที่จะต้องทำให้มนุษย์มีคุณค่าในตัวของเขาว่อง ปรากฏการณ์นี้สะท้อนภาพในรูปของการมีกลุ่มนี้เรียกว่าฮิปปี (hippie) หรือ บุปผาชน (flower children ซึ่งเข้าไม่ใช่ว่า flower people) ขบวนการบุปผาชนประทุขึ้นมาในช่วงต้นของศตวรรษ 1960-69 โดยเฉพาะในมลรัฐแคลิฟอร์เนีย

7.3 อิปปีเป็นกลุ่มคนหนุ่มคนสาวยที่ถือว่าตนเป็นนัก “ธรรมชาตินิยม” คือเปื่องหน่ายกับแสงสีแห่งอารยธรรมของยุคอุดสาหกรรม

7.4 ในสังคมอุดสาหกรรม เช่น สหรัฐอเมริกานั้น อิปปีมีความรู้สึกว่าตนเองได้สูญเสียเอกลักษณ์แห่งอัตตา และได้มีดีเบือนความหมายของชีวิต อิปปีถือว่า การดำรงอยู่ในสังคมที่มีแต่การแข่งขันหรือพยายามเอาด้วยกันและกันเป็นต้นเหตุแห่งทุกๆ แต่อิปปีก็มีได้ประมาณสังคมแบบนี้โดยทั่งตนว่าเหนือกว่า อิปปีไม่อ้างเหตุผลเชิงทฤษฎีมาต่อด้วยชีวิตในสังคมอุดสาหกรรม แต่เขาใช้วิธีการง่าย ๆ คือไม่ยอมเข้าไปมีส่วนร่วมด้วย

วิธีการของอิปปีคือ การทำตนเป็นบุคคลที่ “หลุดออกไป” คือการไม่ยอมเป็นพันเพื่อนในกลไกแห่งสังคม

ประพันธ์กรชาฝรั่งเศสชื่อ บอเดอแลร์ (Baudelaire) “ได้เคยเสนอไว้ว่า คำประภาศสิทธิมนุษยชนควรเพิ่มเติมอีกสองประการได้แก่ 1) สิทธิในการที่จะขัดแย้งกับตนเอง คือ เสรีภาพในการเปลี่ยนใจได้และ 2) สิทธิในการเดินหนี อิปปีได้ใช้สิทธิทั้งสองประการดังกล่าว

การใช้สิทธิทั้งสองเมื่อแพร่ขยายออกไปมาก ๆ ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขนาดใหญ่ คือ เข้าขั้นที่เรียกว่าเป็นการ “ปฏิวัติ” จะเห็นได้ว่าการปฏิวัติแบบนี้ ปกติค่อนข้างแตกต่างจากการปฏิวัติ ในรูปแบบเก่า ๆ ซึ่งเกี่ยวพันกับกิจกรรมทางการเมือง เท่านั้น

8. ปฏิกริยาต่อพากอิปปี

เราอาจจะไม่นิยมชมชอบอิปปี เพราะเขา เปย์เนยต่อการเมือง และการที่อิปปีพาชื่อจนเกินขอบเขตในการไม่ยอมให้มีการใช้กำลังรุนแรงแต่อย่างใดทั้งสิ้น เราอาจกล่าวหาได้อีกว่า วิถีชีวิตของอิปปีมีขึ้นมาได้ก็เพราะเขายอยู่ใน สังคมที่นั่งคั่งที่มีการผลิตมากนายนเหลือเฟือ (แม้ว่าในทางส่วนตัวแล้ว อิปปีอาจยินดีครองชีวิตอย่างจน ๆ)

เราอาจเยาะหยันความเชื่อของพากอิปปีที่ยกย่องความรักສากลหรือความรักมนุษยชาติ เป็นกุญแจที่จะแก้ไขปัญหาทั้งปวง หลายคนอาจประหลาดใจในความเชื่อของพากอิปปีว่า บุคคลอาจมีเสรีภาพได้เต็มที่โดยไม่ได้ละเมิดในสิทธิของผู้อื่น

ความเชื่อแบบอิปปีอาจถูกวิพากษ์วิจารณ์ในแวดวงกล่าวมาเนี้ แต่ความจริงที่ยังคงมีอยู่ว่าการไม่ยอมรับกรอบหรือ “วงจำกัด” ของพากอิปปีเป็นที่มาแห่งพลังอันลึลับที่อิปปีได้ใช้พลังดันท่านองเดียวที่กับการ อดข้าวประท้วงเป็นพลังอย่างหนึ่ง

อนึ่ง มีการซักจุ่นให้อิปปีนำประเด็นทาง 1) ศาสนาและ 2) การเมืองผสมเข้าไปใน การประท้วงสังคมด้วย แต่กลับได้รับการปฏิเสธอย่างมีขั้นต่ำและแข็งขันยืนตามเดิม

9. การแก้ปัญหาตามแนวของอิบปี: จัดความก้าวหน้าและเปลี่ยนจุดหมายปลายทาง

เมื่อเผชิญกับปัญหา อิบปีไม่เห็นด้วยกับการแก้ไขปัญหาอย่างเฉพาะหน้าเพื่อความรวดเร็ว ทั้งนี้ เพราะมีทัศนะที่ว่า

9.1 ต้องแก้ไขที่ความก้าวหน้าอันฝังอยู่ในกลลั่นค่าน การก้าวหน้าของมนุษย์เป็นปัจจัยหลักแห่งพฤษิตกรรม การก้าวหน้ามักได้รับการมองข้ามไปโดยไม่ต่อเนื่องไปรูปของขบวนการซึ่งเป็นแหล่งแห่งการแสดงออกของปัจจัยนี้ อิบปีมีความเชื่ออยู่ว่า จะต้องกำจัดความก้าวหน้าให้สิ้นซาก มิฉะนั้นจะพยายามทำให้สิ่งอื่นซึ่งไม่เป็นที่ยอมรับเป็นสัญลักษณ์ของพวกเข้า

9.2 หากขาดรากถอนโคนความก้าวหน้าไม่ได้ การปฏิรูปไม่มีความหมาย เพราะย่อมเป็นการนำไปสู่การกดซ้ำแบบใหม่ขึ้นมาอีก โดยกลุ่มคนอื่นที่มีความก้าวหน้าเช่นเดียวกับกลุ่มอื่น

9.3 อิบปีไม่ต้องการให้ปฏิรูปการทำงานการเมือง อิบปีต้องการให้ปฏิรูปแบบต่อต้านการเมือง เพราะการปฏิรูปทางการเมืองจะก่อให้เกิดมีรัฐธรรมนูญ

จากการพิจารณาทัศนคติและพฤติกรรมของพวกริบปี ทำให้เห็นว่าการปฏิรูปมิใช่เป็นเพียงการอนุรักษ์อำนาจ แต่เป็นการเปลี่ยนแปลงในจุดหมายปลายทาง

10. การปกป้องลิ้งแวดล้อมหรือสถานะเชิงนิเวศน์

การต่อสู้เพื่อพิทักษ์ความสวยงามและผลประโยชน์ต่าง ๆ จากธรรมชาติในปัจจุบันนี้ เช่นเดียวกับในยุคของนักปรัชญาและนักปรัชญาฝรั่งเศสเช่น รุสโซ แสดงให้เห็นความจำเป็นที่จะต้องเชื่อมั่นในความดีของมนุษย์ของตัวเราเอง และเพื่อพิสูจน์ว่าตนเองมีความดีอยู่ การกระทำเช่นว่านี้ทำให้เรามองเห็นวัฒนธรรมหลาย ๆ แห่งมากกว่าจำกัดอยู่ในวงแคบของวัฒนธรรมเดียว

10.1 การต่อสู้ทางนิเวศวิทยานั้นเป็นสิ่งครามย่อย ๆ ที่แยกมาจากสังคมใหญ่ การรักษาสิ่งแวดล้อมเป็นองค์ประกอบที่ดูจะเข้าใจได้ยากในการปฏิรูปเมริกัน แต่เป็นสิ่งที่จำเป็น เพราะได้ช่วยสร้างพลังทางอารมณ์เพื่อท้าทายและยันหยั่งไว้ในจักรวรดิทางอุตสาหกรรมอันมีมา

10.2 ในสหรัฐอเมริกา เรามักได้ยินการพูดถึงกฎหมายที่จะห้าม (ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1975) ไม่ให้ใช้เครื่องยนต์ที่มีการเผาไหม้ภายในอันเป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม หรือการบังคับให้สายการบินกรองอากาศเสียจากเครื่องบิน

10.3 การห่วงใยสิ่งแวดล้อมนี้รู้สึกกันมากในสหรัฐอเมริกามากกว่าที่อื่นใด ซึ่งแสดงออกมาอย่างรุปด้วยกัน คือ ด้วยการ 1) ค้นคว้าวิจัยทางวิทยาศาสตร์และทางเทคนิค และ 2) แสดงออกทางอารมณ์อย่างกว้างขวางในสหรัฐอเมริกามากกว่า ณ ที่ได้ทั้งสิ้น

10.4 การจัดวันพิเศษขึ้นที่เรียกว่า “วันพิภพ” (Earth Day) เป็นงานมหกรรมที่สำคัญมาก ประท้วงเรื่องต่างๆ ไว้ด้วยกัน การที่มีวันพิเศษเช่นนี้ได้นำมาทำให้เกิดความตื่นตัวของคนทั่วโลก ไม่ใช่แค่ในประเทศอเมริกาเท่านั้น แต่เป็นทั่วโลก ที่ต้องการให้โลกของเราดีขึ้น ดังนั้น จึงมีการจัดตั้ง “องค์กรอนุรักษ์โลก” ขึ้นมาเพื่อสนับสนุนให้คนทั่วโลกตระหนักรู้ถึงความสำคัญของโลกและสิ่งแวดล้อม

10.5 คนยุโรปมักแบ่งเวลาเมื่อมองลงมาจากเครื่องบินแล้วพบว่าเมริกามีที่ว่างเปล่ามากกว่าที่ที่เป็นนคร และมักจะเห็นว่าเมืองใหญ่ๆ ของสหรัฐอเมริกานั้นล้อมรอบโดยภูมิประเทศที่เป็นชนบทและแม่น้ำแม่อุ่งอาจที่มีประชากรนับล้านคนก็ยังมีต้นไม้เขียวชอุ่น เปรียบเสมือนกับเป็น “นครอุทยาน” (garden city)

10.6 ในอเมริกามีการปฏิรูปตั้งต้น คือ สร้างสถาปัตยกรรมและทางด้านนิเวศวิทยาอันยังผลให้คนอเมริกันไม่ให้ความไว้ใจในเครื่องจักรยนต์กลไก และสภาพสังคมที่ใช้เทคโนโลยีและเครื่องใช้ทางด้านอิเล็กทรอนิกส์มาก

11. ปฏิวัตินธรม หรือ วัฒนธรรมต้าน (Counter-Culture)

จากล่าสุดได้ว่า ในสหรัฐฯ ได้มีวัฒนธรรมต้าน และสังคมต้าน คือ สังคมที่เป็นปฏิรูปตั้งต้น คือ สร้างสถาปัตยกรรมและทางด้านนิเวศวิทยาอันยังผลให้คนอเมริกันไม่ให้ความไว้ใจในเครื่องจักรยนต์กลไก และสภาพสังคมที่ใช้เทคโนโลยีและเครื่องใช้ทางด้านอิเล็กทรอนิกส์มาก

11.1 เรียกร้องให้มีความเสมอภาคระหว่างเพศ, ผิว, และวัย

11.2 ต่อต้านสภาพการณ์แบบใช้อำนาจกดดัน

11.3 เปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมที่อยู่ในกำหนดกฎหมายให้เป็นวัฒนธรรมที่มีการสร้างคุณค่าให้มีมากยิ่งขึ้น

11.4 ปฏิเสธลัทธิชาตินิยมในการดำเนินนโยบายต่างประเทศ

11.5 ไม่ยอมรับอำนาจแห่งรัฐซึ่งปราศจากความยินยอมร่วมใจโดยประชาชน และต้องมีการควบคุมการใช้ให้ถูกทำองค์กรของครอบครัว

11.6 ย้ำเน้นในเรื่องความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและการศึกษา

11.7 พิจารณาทบทวนจุดหมายของการใช้เทคโนโลยีและประเมินผลที่ตามมา

11.8 เรียกร้องให้มีเสรีภาพส่วนบุคคลและทางวัฒนธรรมอย่างเต็มที่

เมื่อการเรียกร้องเหล่านี้สัมฤทธิผลถือว่าทำให้เกิด “นวนมุนษ์” ก็จะเป็นประเพณีใหม่ คุณประเพณีใหม่ “นวนนุษย์” นี้จะเป็นผู้ที่อยู่ในสังคมอุตสาหกรรมแต่ไม่ถูกกลืนโดยสังคมนั้น

12. องค์ประกอบทางศาสนาที่บูรณาการในการปฏิวัติเมริกัน

“การปฏิวัติ” อเมริกันนี้มีองค์ประกอบทางศาสนารวมอยู่ด้วย ความปรารถนาที่จะให้มีสัญลักษณ์แห่งความลั่งกำให้คนอเมริกันไม่ใช่น้อยหันไปเลียนแบบพิธีกรรมผ้าเผินของตะวันออกแล้ว เช่น 1) เօอาใจส์ในเรื่องอาหารธรรมชาติ เช่นเดียวกับชาวอินเดียนนิยม และ 2) สนใจไหรากาสต์

นอกจากนี้มีการกลับไปสู่คำสอนของศาสนาคริสต์อีกครั้งหนึ่ง ความรู้สึกว่าศาสนา หรือความลั่งเป็นเรื่องจำเป็นนี้ ได้แก่ การยึดหลักเดิมที่ว่า ศาสนาที่ดีที่สุดคือศาสนาที่ดี เราเองเป็นคนด้านพบ

อเมริกาไม่เคยมีศาสนาประจำชาติทั้งโดยเป็นทางการและโดยไม่เป็นทางการ คนยุโรปบางคนที่ชอบกระแสแรกๆได้ล้อเลียนว่า คนอเมริกันเคร่งศาสนามาก ดังจะเห็นได้จากการที่โซเตลเมืองเบลล์ไว้ให้อ่าน และชนบัตรเมลิกิตไว้ว่า “เราไว้ใจพระเจ้า”

คนยุโรปควรพิจารณาผลกระทบของการที่ไม่มีศาสนาในภายใต้มิอิทธิพลโดยนิตินัย หรือโดยพฤตินัยต่อศีลธรรม ปัญญา ศิลปกรรมและการเมืองของสหรัฐอเมริกา

13. การยกข่ายอ่านอาจ: เปลี่ยนสภาพจากการเป็นปฏิบัติสู่การปฏิวัติ

คำนิยาม “การปฏิวัติ” ถูกต้องยิ่งคือ “ขบวนการต่อต้านที่ ประสบผลสำเร็จ ในการยึดอ่านอาจ” ปัญหาที่จะต้องพิจารณา ณ ที่นี้ด้วยก็คือ จะเปลี่ยนสภาพจากการเป็น “ปฏิบัติ” หรือการต่อต้านไปสู่ “การปฏิวัติ” อย่างไร คำตอบขึ้นอยู่กับความหมายของคำว่า “สำเร็จในการยึดอ่านอาจ” กระบวนการแห่งการยึดอ่านอาจในสังคมสลับซับซ้อนเช่น สหรัฐอเมริกานั้นอาจทำได้ง่าย ๆ ด้วยเพียงการบุกโจรตีกรรชสภาก

13.1 สมครามกองโจรที่เกิดขึ้นในมหานครบางแห่ง มิได้มีสภาพเป็นการปฏิวัติหรือไม่เป็นการเปลี่ยนจากการเป็น “ปฏิบัติ” สู่สภาพ “ปฏิวัติ” อย่างมากก็เป็นเพียงการเป็นปฏิบัติแบบใช้กำลังอาวุธ ซึ่งเป็นการขยายขอบเขตแห่งการกระทำมากกว่าการยอมรับรูปฟอร์มใหม่ ๆ

ในปลายศตวรรษที่ 19 มีพากอร์ธันนิมใช้วิธีแบบกองโจรในมหานครด้วยการขวางระเบิดใส่ผู้คนในร้านกาแฟ กรุงปารีส ว่าเป็นเพียงการปฏิบัติที่บ้าเลือด แต่ก็ยังไม่เป็นการปฏิวัติซึ่งหมายถึงการเปลี่ยนมือผู้มีอำนาจ

13.2 การโยกย้ายเปลี่ยนผู้ครองอำนาจที่มักต้องใช้เวลา สำหรับสหราชอาณาจักร ก็เช่นมาโดยมีฝ่ายทหารและตำรวจเข้าชิงฝ่ายที่ต่อต้าน ยกที่จะมีขึ้นได้ เพราะคนอเมริกันยึดมั่นในรัฐธรรมนูญอย่างลึกซึ้ง

13.3 สิ่งเดียวที่อาจก่อให้เกิดสังคมรากฐานเมืองขึ้นได้ในสหราชอาณาจักร คือการพยายามเพิ่งความอ่อน懦弱 และมีความอัตคัดขาดแคลนอย่างลั่นเหลี่ยม เช่นเดียวกับที่เคยเกิดขึ้นในรัสเซียในปี ค.ศ. 1917 หรืออย่างที่เกิดขึ้นในจีนในรุปของสังคมปลดแอก

สภาพทั้งสองอย่างนี้ไม่ปรากฏว่ามีในสหราชอาณาจักรแต่อย่างใด ในอเมริกา การซึ่งดีซึ่งเด่นระหว่างชนชั้นนั้นมีจริงแต่ไม่ได้เกิดประทักษิณประชาชนชั้น

14. ความยากจนในสหราชอาณาจักรเปรียบเทียบกับนานาชาติ

เมื่อหนังสือของนายไมเคิล แฮริงตัน² เกี่ยวกับความยากจนในอเมริกา ได้พิมพ์ออกในปี ค.ศ. 1962 กระแสข่าวที่ว่าความจนได้เกิดมีขึ้นในท่ามกลางความอุดมสมบูรณ์ก่อให้เกิดความตระหนกตกใจในหมู่นักเศรษฐกิจผู้มองโลกในแง่สดใส หรือในแง่สุทธิคณิ์ เพราะไม่คิดว่าจะมีคนจนมากเช่นนั้นในอเมริกา

14.1 ในปี ค.ศ. 1968 รายได้ต่ำสุดนี้ได้ขึ้นมาเป็น 3,553 เหรียญ ในปลายปี ค.ศ. 1970 ระดับต่ำสุดนี้ได้ขึ้นมาเป็น 3,700 เหรียญ ถ้าหากรายได้ของครอบครัวที่มีสมาชิก 4 คน ดังกล่าวต่ำกว่าระดับนั้น รัฐบาลจะออกเงินเสริมให้เท่ากับระดับนั้น

รายได้ต่อหัวของ (per capita income) ของประชากรอเมริกันในปี ค.ศ. 1968 คือ 3,412 เหรียญ ในประเทศรายได้ต่อหัว คือ 4,121 เหรียญ ในสเปนคือ 719 เหรียญ ในอิตาลี 1,300 เหรียญ ในฝรั่งเศส 1,436 เหรียญ และในเยอรมันตะวันตก 1,753 เหรียญ

14.2 ในขณะนั้นรายได้ในวงเงิน 3,000 เหรียญต่อปี (60,000 บาท) สำหรับครอบครัวที่อยู่ในเมืองและมีสมาชิก 4 คน ถือว่าเป็นรายได้ขั้นต่ำที่พอประทังไม่ให้เข้าขั้นที่เรียกว่ายากจน

14.3 ในสภาพการณ์เช่นว่านี้ คนอเมริกันเพียง $\frac{1}{5}$ หรือ $\frac{1}{6}$ ของทั้งประเทศได้รับว่า

²Michael Harrington, The Other America, 1962

ยกจน (ในความหมายนอกเหนือจากรายได้ต่อปีอย่างเดียว คือมองในแง่ที่อยู่อาศัยและโอกาสทางการศึกษา)

14.4 หากเปรียบเทียบกับนานาชาติกับจะทำให้เห็นภาพว่าแตกต่างจากประเทศส่วนใหญ่ในโลก ซึ่งคนยกจนมีเป็นจำนวนมาก หรืออาจเป็น “ส่วนมาก” ในสังคม

14.5 ในกรณีสหรัฐอเมริกา มีจำนวนเปอร์เซ็นต์ต่อปีของผู้ยกจนทำให้ไม่มีคิล เอริงตัน ก่อตัวไว้ได้ว่าเป็น “ผู้ยกจนที่เป็นชนกลุ่มน้อยที่เคยปรากฏในประวัติศาสตร์” หมายถึง การที่สังคมอเมริกันได้ลับอัตราส่วนระหว่างคนรวยกับคนจน คือแทนที่คนรวยและคนชั้นกลางจะมีน้อยแต่กลับมีมาก

15. ผลกระทบจากการเมืองของการมีคนจนในอัตราส่วนที่ต่ำ

15.1 แบ่งทรัพย์สินทั้งหมด

จากการณ์สหรัฐอเมริกา ซึ่งคนจนมีอัตราส่วนที่ต่ำ คือเพียง $\frac{1}{5} - \frac{1}{6}$ ของคนหั้งประเทศ ยอมทำให้ผู้นิยมลัทธิการเมืองแบบข้าม ไม่อาจล่าวได้อีกต่อไปว่าผู้ที่ยากจนจึงมีพลัง เพราะว่ามีจำนวนมาก ทำลายระบบด้วยการให้ผู้ที่ยากจนลูกเรือขึ้น

15.2 องค์ประกอบของคนยกจน

ในปี ค.ศ. 1970 มีคน “ยกจน” ประมาณ 25 ล้านคน จากประชากร 205 ล้านคน

15.2.1 คนนิโกร 29% หรือ 8 ล้านคน ของคนนิโกรหั้งหมด

15.2.2 8% หรือ 16 ล้านคน เป็นคนขาวของคนขาวหั้งหมดในอเมริกา

15.2.3 ที่เหลืออีกประมาณ 1 ล้านคน ได้แก่ ชาวเปอร์โตริโกและชาวเม็กซิโกในอเมริกัน

15.3 เห็นได้ชัดว่าคนจนอเมริกันได้รวมตัวกันเป็น “ชนชั้น” ซึ่งไม่เกี่ยวกับการมีจำนวนน้อย เมื่อเทียบกับประชากรหั้งประเทศ ส่วนประกอบของผู้ยกจนที่มีได้เป็นคนเชื้อชาติเดียวกันหั้งหมด ทั้งนี้เพราะปัญหาความยากจนมีได้เกี่ยวพันกับปัญหาของคนกลุ่มน้อยโดยตรง

15.4 มีตัวเลขปรากฏว่า $\frac{1}{3}$ ของคนอเมริกันที่มีชีวิตรายได้เกินกว่า 8,000 เหรียญต่อปี

15.5 ความก้าวหน้าในการต่อต้านความยากจน นับตั้งแต่ปี ค.ศ. 1960 ซึ่งแม้จะดำเนินไปเพียงพอแต่ก็เป็นความก้าวหน้า ได้แก่ การที่สถานการณ์เกี่ยวกับคนผิวดำดีขึ้น คือการเปลี่ยนผิวน้อยลง

16. การจัดແຢັງແລກທາງອອກໃນສັງຄນອເມຣິກັນ

16.1 ກຣົດຜົນຜົວດໍາມີປັບປຸງທາເກີ່ຍກັນການແປ່ງແຍກຜົວແລະມີການຕ່ອສູ້ນານາປະກາຮ

16.2 ໃນກຣົດທີ່ເປັນເຮືອງຂອງການຫັດແຢັງຂອງຄນາງໄວ່ອ່ອງຈຸນໄດ້ໃຫ້ວິທີກາຮໝູດງານ ປະທັວງ ແລະມີຄນອເມຣິກັນຜົວຂາວເຂົ້າຊ່ວຍດ້ວຍ

16.3 ກາຮໝູດງານປະທັວງຂອງຄນາງເກີບອ່ອງຈຸນໃນມລວັງແຄສີຟອ່ວົງເນື່ອ ໄຟເວລາຍາວນານຄື່ງ 5 ປີກ່າວຈະຍຸດໃນເດືອນກຣກວາມ ດ.ສ. 1970 ໂດຍທີ່ຄນາງເປັນຝ່າຍໜະ ແລະເຈົ້າຂອງໄວ່ອ່ອງຈຸນໄດ້ຍອມຕກລົງຕາມຄໍາເຮີຍກ່ອງ

16.4 ເມື່ອກາຮໝູດງານປະທັວງໄດ້ເວີ່ມຂຶ້ນ ທີ່ໜ້າ ທ້າວເວົ້າ ທ້າວໜ້າ “ຊີກາໂນ” (Chicano) ຄືຄນອເມຣິກັນເຂົ້ອສາຍເມັກືກັນໄດ້ຮົມກລຸ່ມຈັດກາຮປະທັວງກາຮ້ອ້າຂາຍອ່ອງຈຸນຕາມເມື່ອງໄຫຍ່ ຈ ໂດຍເລີພາະຕາມເມື່ອງມຫາວິທາຍາລີ່ມ້ຳປະສົບຜລສໍາເຮົາ

16.5 ຜ່າຍເຈົ້າຂອງໄວ່ໄດ້ຕ່ອສູ້ຈົ່າວິທີກາຮຕິດຕ່ອກັບກະທຽວກລາໂຮມ ແລະໃກ້ອອກທັພບກ້ົ້ວອ່ອງຈຸນທີ່ຂາຍໄມ່ໄດ້ ທ້າວໜ້າ ຊີກາໂນ ອື່ນຍ້າວເວົ້າ ຈຶ່ງໄດ້ຝ້ອງຄາລສູງສຸດວ່າກາຮກະທຳດັ່ງກ່າວເປັນກາຮົດກວ່າມຍາຍທີ່ມຸ່ງຕ່ອດ້ານກາຮຮ່ວມຕົວຂອງອອກຄກາຮໄຫຍ່ ຈ ແລະໜະຄດີ

16.6 ອັນນີ້ ສື່ວມລະນມືບທບາທທີ່ທໍາໄດ້ຄວາມເດືອດຮ້ອນຂອງອເມຣິກັນເຂົ້ອສາຍເມັກືກັນ ເປັນທີ່ເຫັນໃຈຂອງຄນທ່ານໄປ

16.7 ກ່ອນທີ່ຈະຄູກລອບມາຕກຮຽມເພີ່ມວັນເດີຍ ນາຍຮອບເບອົງຕ ເຄນແນ້ດີ ນ້ອງໝາຍປະ-ຮານາຮົບດີເຄນແນ້ດີໄດ້ວ່າມຮຽນຮົງກໍກັບນາຍຫ້າວເວົ້າດ້ວຍ ໂດຍປຣາກງູດຕ້ວາ ຕ ທີ່ໜຸ່ມນຸ່ມຂອງເມັກືກັນ-ອເມຣິກັນ ແມ່ກຮະນັ້ນກີ່ຕາມ ກາຮສີໄຕຮົດໝູດງານໄດ້ດໍາເນີນຕ່ອໄປເອີກ 2 ປີຈົນກະທຳ 25 ກຣກວາມ ດ.ສ. 1970 ເມື່ອຕົວແທນເຈົ້າຂອງໄວ່ໄດ້ໂທຣັກພົບອກນາຍຫ້າວເວົ້າວ່າຍອມຕກລົງຕາມຂ້ອງເຮີຍກ່ອງ ຂອງຝ່າຍກຣມກຣຖຸປະກາຮ

16.8 ກາຮໝູດງານປະທັວງຂອງກຣມກຣເກີບອ່ອງຈຸນນີ້ສະຫຼຸບກາພໄທເຫັນລັກຂະນະຂອງ ສຕານກາຮົດໝັ້ງໃນອະນິກາ ກາຮຫັດແຢັງເກີ່ຍວັນກັບ ຜົນກຸ່ມນີ້ອໍານົບກາຮຜົວແລະວັດນຫຽນ

ໜັນຕ່າງຜົວຊື່ມີໃໝ່ນ້ອຍມີຄວາມຮູ້ສຶກຕື່ນຕ້ວໃນເຮືອງກາຮົດຄູກກາຮກາຮເມື່ອງດ້ວຍກາຮຮ່ວມ ກິຈກາຮມກໍບ້າມອເມຣິກັນຜົວດໍາໃນກາຮເດີນຂບວນປະທັວງແລະນັ່ງປະທັວງ (sit-in)

16.9 ກາຮປະທັວງໄມ້ເຂົ້ວອ່ອງຈຸນໄດ້ຮັບຜລສໍາເຮົາເພຣະໄດ້ຮັບກາຮສັນບສນຸນຈາກຝ່າຍຜົວຂາວ ທ້າວເສົ່ງນິຍົມ ເຊັ່ນ ຈາກຮອບເບອົງຕ ເຄນແນ້ດີແລະຈາກນັກສຶກໝາຫວຽນແຮງ

ກາຮສັນບສນຸນທີ່ໃຫ້ກັບຝ່າຍປະທັວງແສດງໄທ້ເຫັນຄື່ງກາຮແຕກແຍກກາຍໃນກລຸ່ມຜູ້ມີອຳນາຈ ໄນສະຫວຼຸງອເມຣິກາເອງ

16.10 ปัจจัยอื่น ๆ ที่ทำให้การประท้วงเป็นผลสำเร็จ

16.10.1 การที่สหภาพแรงงานต่าง ๆ ตั้งป้อมร่วมกัน ทำให้การประท้วงคงอยู่ได้ถึง 5 ปี

16.10.2 การมีเสรีภาพในด้านข่าวสารทำให้ฝ่ายประท้วงได้มีโอกาสเสนอคำร้องเรียนได้โดยเสนอภาคกับฝ่ายผู้เป็นเจ้าของไว้

16.10.3 ศาลมีสูงสุดได้ศึกษาความกฎหมาย ซึ่งเป็นผลดีต่อฝ่ายประท้วง

17. ความเชื่อมฯ แล้วฯ ทางการเมืองบางอย่าง

ลัทธิมาร์กซ์-เลนิน และลัทธิเม่า (เซตุ) (หรือเมมา เจ้อตุง) ที่ใช้ในอเมริกามีข้อสมมติฐานที่ผิดพลาดเพราะวิเคราะห์ว่าชนชั้นกรรมมาซีพัฒนาข้าวในอเมริกาเป็นคนหัวโบราณไม่อยากเปลี่ยนแปลง

17.1 วงการธุรกิจสนับสนุนให้มีการเปลี่ยนแปลงปฏิรูป และรัฐบาลกลางได้พยายามมาเป็นเวลา 20 ปีแล้ว ที่จะต่อต้านระบบแบ่งแยกผิวเพื่อประโยชน์ของคนนิโกร

17.2 ในวงการรัฐบาลเองก็ปรากฏว่า ในปี ค.ศ. 1969 และ ค.ศ. 1970 บุคลิสกามีเมื่อมีการแต่งตั้งผู้พิพากษาศาลสูงสุดสองคน ซึ่งเสนอโดยประธานาร์บีนิกสัน ซึ่งถูกเสนอชื่อหึ้งสองคนนี้เป็นผู้มีแนวโน้มรังเกียจคนนิโกร

18. แนวคิดแบบเปิดกว้าง: เสรีนิยมในสหรัฐอเมริกา

18.1 ผลกระทบกับวิจัย

นักสังคมวิทยาแห่งมหาวิทยาลัยโคลัมเบีย ชื่อ อามิต อีซิโอนี (Amitai Etzioni) ได้สรุปผลจากการวิจัยในระหว่างภาคฤดูร้อนของปี ค.ศ. 1969 ว่าอเมริกันไม่ได้กำลังกล้ายเป็นประเทศฝ่ายขาวหรือหัวเก่า แต่ “อเมริกาเป็น เสรีนิยม 65% เป็นพวกสายกลางเสีย 21% และเป็นพวกปฏิริยานิยม หรือพวกอยหลังเข้าคลองเสีย 14% (“เสรีนิยม” ณ ที่นี่ ใช้ในความหมายว่า “สนับสนุนการให้อำนาจรัฐบาลดำเนินการเพื่อความก้าวหน้าทางสังคม)

18.2 กฎหมายเชิงเสรีนิยม

กฎหมายที่เออนเอียงไปในทางเสรีนิยมได้ประกาศใช้ออกมาหรือกำลังจะประกาศออกมาก่อนแล้ว ๆ นี้ ได้แก่

- 18.2.1 พระราชบัญญัติสิทธิพลเมือง ซึ่งใช้สิทธิในการออกเสียงเลือกตั้งแก่ คนผู้ว่าด้วยปี ค.ศ. 1964
- 18.2.2 กฎหมายที่บังคับให้โรงเรียนสอนทั้งเด็กผู้ชายและเด็กผู้หญิง (สหผัว)
- 18.2.3 ข้อเสนอแก้ไขรัฐธรรมนูญให้สิทธิเสมอภาคแก่สตรี
- 18.2.4 การลดอายุผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงเหลือเป็น 18 ปี
- 18.2.5 กฎหมายที่ยอมให้มีการหย่าร้างง่าย
- 18.2.6 การทำแท้งง่ายขึ้น
- 18.2.7 นายกเทศมนตรีหรือนครใหญ่ ๆ หลายแห่ง (กรุงวอชิงตัน, นครคลีฟแลนด์ และนครนิวยอร์ก) เป็น คนผู้ว่าด้วย

19. สิทธิในการคัดค้านรัฐบาล

คนอเมริกันมีสิทธิ剩รีภาพในการแสดงออกซึ่งความเห็นที่ตรงกันข้ามกับของรัฐบาล เช่น การประณามนโยบายต่างประเทศและก่อให้เกิดปัญหาการเมืองขึ้น ในอเมริกา การหยั่งเสียงเมื่อ 20 พฤษภาคม ค.ศ. 1970 ได้แสดงผลออกมาว่า 50% ของประชากร อเมริกันเห็นด้วยกับการที่อเมริกาเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับเรื่องรา瓦กัยในเอนมาร์, และ 43% ต่อต้าน ตัวเลขนี้ทำให้แน่ใจว่ามีประเทศใดบ้างที่ประชากรจำนวนมากมีปฏิกริยาอย่างรุนแรงต่อ นโยบายของประเทศตนซึ่งทำให้ดูเสมือนไม่รักชาติ

การปฏิปักษ์แบบอเมริกันไม่ได้ก่อให้เกิดอันตรายที่น่ากลัว ซึ่งมักเกิดขึ้นพร้อมกับ การเปลี่ยนแปลง ได้แก่ การทำลายสิ่งที่ต้องการจะเปลี่ยนก่อนที่จะมีการเปลี่ยนแปลง ถ้า หากเป็นเช่นนั้นย่อมส่งผลให้มีการปฏิวัติกลายเป็นการพัฒนาแบบถอยหลัง และเท่ากับเป็น การทำลายตนเอง

20. การปฏิวัติใหม่

ลักษณะแห่งการปฏิวัติใหม่ในสหรัฐอเมริกามีลักษณะดังนี้

20.1 ต่อต้านสปิริตของลัทธิชาตินิยม

20.2 เป็นการปฏิวัติซึ่งผนึกพลังจากหลายด้านคือ ด้านวัฒนธรรม เศรษฐกิจและเทคโนโลยีเข้าด้วยกัน

20.3 สนับสนุนเสรีภาพ

20.4 เป็นการยอมรับอารยธรรมของการใช้เทคโนโลยีให้เป็นมาตรฐาน ไม่ใช่เป็น
เป้าประสงค์หรือจุดหมายปลายทาง

โดยสรุปการปฏิวัติอเมริกันเป็นการพัฒนาความสามารถที่จะเปลี่ยนรูปอารยธรรมได้
โดยไม่ต้องทำลายให้พินาศไป

คำถ้ามท้ายบทที่ ๙

- 1) ทำไม่จึงกล่าวว่ามี “การปฏิริคใหม่” ในสหรัฐอเมริกา
- 2) ลักษณะพิเศษของการปฏิริคในเมริกัน มีอะไรบ้าง
- 3) “ลักษณะในการเดินหนี” หมายถึงอะไร
- 4) “ปฏิริคธรรม” หมายถึงอะไร จงอธิบาย
- 5) การขัดแย้งระหว่างชนชั้นในสหรัฐอเมริกามีหรือไม่ และมีทางออกอย่างไร